

I naprawdę nie wiedzieliśmy

I naprawdę nie wiedzieliśmy

Adamowi Michnikowi

Może byliśmy dziećmi, nie mieliśmy doświadczenia,
wiedzieliśmy tylko, że zmusza się nas do wiary w kłamstwo
i naprawdę nie wiedzieliśmy, czego więcej chcemy,
oprócz poszanowania ludzkich praw i prawd,
kiedy zebrani na niewielkim placu
przed pomnikiem wielkiego poety,
który młodość przeżył w zniewolonym kraju
a resztę życia na wygnaniu,

paliliśmy papierosy i kłamliwe gazety,
paliliśmy papierosy, choć zatruwały nasze ciała,
paliliśmy gazety, bo zatruwały nasze umysły,
czytaliśmy konstytucję i deklarację praw,
i naprawdę nie wiedzieliśmy, że prawa człowieka
mogą okazać się sprzeczne
z prawami obywatela,

i naprawdę nie wiedzieliśmy,
że tyle wozów bojowych można wysłać przeciwko bezbronnym,
przeciwko nam, którzy byliśmy jeszcze dziećmi
zbrojnymi jedynie w idee, o których uczono nas w szkołach,
i których w tych samych szkołach nas oduczano,
i naprawdę nie wiedzieliśmy,
że można je wszystkie przekreślić
bezlitosną szarżą sytej przemocy,
zwielokrotnionym kłamstwem,

i naprawdę nie wiedzieliśmy, że dorośli uwierzą nie nam,
lecz zwielokrotnionemu kłamstwu, że wszystko można przekreślić,
o wszystkim zapomnieć
i udawać, że nic się nie stało,
i naprawdę nie wiedzieliśmy, że pamięć jest wrogiem obywatela,
i naprawdę nie wiedzieliśmy, że żyjąc tu i teraz,
trzeba udawać, że żyje się gdzie indziej, w innych czasach,
i co najwyżej walczyć z cieniami umarłych

przez żelazną kurtynę obłoków

cyt. za: Ryszard Krynicki, *Wiersze wybrane*, Wydawnictwo a5, Kraków
2014, s. 76-77